

Gæðakröfur til hrámjólkur frá mjólkurframleiðendum

GÆÐAKRÖFUR Á ÁRINU 2009

Opinberar kröfur um gæði hrámjólkur hafa verið óbreyttar frá 1. júlí 2006. Samantekt á reglum um flokkun mjólkur, verðfellingar og verðbætur vegna gæðapátta á árinu 2009 koma fram í eftirfarandi töflu.

Flokkunarmörk, verðfellingar og A-greiðslur vegna hrámjólkur eru skv. eftirfarandi töflu frá 1. júlí 2006:

Gæðapáttur	Rannsóknartíðni	Flokkar	Mörk	Umbun í kr/líttra og skerðing í % af afurðastöðvaverði	Kr/líttra, 1. júl 06
Frumutala <i>1000 frumur/ml</i>	1 sinni í viku, reiknast af faldmeðaltali mánaðar ¹	1A 1 2 3	- 220 221 - 400 401 - 500 501 -	+ 1,0 kr/ltr ² 0 -5% -18% ³	+ 1,00 ² 0,00 -2,27 -8,18
Líftala, Bactocan <i>1000 einingar/ml</i>	1 sinni í viku, einstök mæling gildir ⁴	1A 1 2 3 4	- 40 41 - 400 401 - 600 601 - 3000 3001 -	+ 1,0 kr/ltr ² 0 -4% -9% -15%	+ 1,00 ² 0,00 -1,82 -4,09 -6,82
Lyfjaleifar ⁵	A.m.k. 1 sinni í mánuði	1A 1 2	Verður að standast kröfur um 1. fl. Engar mælanlegar leyfar Mælanlegar leyfar	+ 1,0 kr/ltr ² 0 -15%	+ 1,00 ² 0,00 -6,82
Hitapólin líftala ⁶ <i>1000, einingar/ml</i>	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. - 5 6 - 25 26 -	+ 1,0 kr/ltr ² 0 0 0	+ 1,00 ² 0 0 0
Kuldapólin líftala ⁶ <i>1000 einingar/ml</i>	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. - 25 26 - 100 101 -	+ 1,0 kr/ltr ² 0 0 0	+ 1,00 ² 0 0 0
Líftala loftfælinna dvalargróa ⁶	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. Enginn vöxtur Vöxtur eftir 48-72 klst Vöxtur á fyrstu 48 klst	+ 1,0 kr/ltr ² 0 0 0	+ 1,00 ² 0 0 0
Lykt og bragð ⁶	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. Engin prufa með lyktar-/bragðgalla Greinilegur lyktar-/bragðgalli Aberandi lyktar-/bragðgalli	+ 1,0 kr/ltr ² 0 0 0	+ 1,00 ² 0 0 0

¹ Reiknað er þriggja mánaða meðaltal vegna lágmarkskrafna en mánaðarmeðaltal vegna flokkunar.

² Innvigtuð mjólk mánaðarins er A mjólk svo fremi að hún standist allar kröfur um 1A.

³ 18% (m.v. afurðast.verð) að jafnaði en ef flokkun verður þrjá mánuði í röð í 3. flokk þá verður verðskerðing fyrir þriðja mánuðinn 36% og ef flokkun verður fjóra mánuði í röð eða oftar í 3. flokk þá verðskerðist fjórði mánuðurinn og þeir mánuðir sem þar koma á eftir í þriðja flokki um 54%.

⁴ Einstök mæling gildir og verðfelling er miðuð við innlegg mánaðarins. Ef t.d. 4 mælingar falla í 2. fl. þá leggjast verðfellingarnar saman og verða 4%+4%+4%+4%=16% m.v. afurðast.verð. Mjólkurstöð tekur ekki við mjólk frá framleiðanda ef faldmeðaltal reglubundinna mælinga undangenginna 2 mánaða fer upp fyrir 600 þúsund einingar/ml.

⁵ Ef lyfjaleifar mælast í mjólk frá framleiðanda þá er innleggið ekki skráð í mjólkurstöð auk þess sem innlegg mánaðarins er verðfellt um 15% af afurðastöðvaverði.

⁶ Þar sem þessar mælingar eru gerðar.

GÆÐAKRÖFUR FRÁ 1. FEBRÚAR 2010

Á árinu 2009 voru lögð drög að breytingum á gæðakröfum sem áætlað var að tækju gildi 1. janúar 2010, en gildistöku var frestað til 1. febrúar 2010. Nýjar reglur nr 52/2010 um flokkun og verðfellingar mjólkur vegna líftölu, frumutölu, lyfjaleifa og frirra fitusýra gilda frá 1. febrúar 2010. Einnig hafa Samtök afurðastöðva í mjólkuriðnaði samþykkt nýjar reglur um A-mjólk og A-mjólkurgreiðslur. Frá og með 1. febrúar 2010 eru eftirfarandi breytingar á gæðakröfum til hrámjólkur gerðar frá því sem var á árinu 2009:

1. Heimilt er að taka fleiri en eitt sýni í viku til mælinga á gæðapáttum með svipuðum hætti og gert hefur verið með lyfjaleifar. Séu tekin fleiri en eitt sýni í viku skal lakasta niðurstaðan gilda fyrir vikuna nema vegna lyfjaleifa þá telur hvert sýni.
2. Vegna líftölu gildir einstök mæling en verðfelling er miðuð við innlegg viðkomandi viku. Þannig er hver vika reiknuð sér með tilliti til líftölu í mánaðaruppgjörinu í stað þess að áður hafði hver vikumæling áhrif á uppgjör alls mánaðarins. Til samræmis hækkar verðskerðingarhlutfall og er 16% verðskerðing

vegna 2. flokks, 36% vegna 3. flokks og 60% vegna 4. flokks. Til áréttingar er bent á að einungis er verðfellt vegna líftölu það magn sem innvígtað er í viðkomandi viku. Efri flokkamörk fyrir 1. flokk vegna líftölu lækka úr 400 þús niður í 200 þús. Efri flokkamörk fyrir 2. flokk vegna líftölu lækka úr 600 þús niður í 400 þús.

- Ef í mjólk finnast lyfjaleifar þá verðfellið vikuinnleggið um 60% í stað þess að áður var mánaðarinnleggið verðfellt um 15%. Hins vegar ef um fleiri en eitt tilfelli er að ræða innan mánaðarins þá verðskerðist mánaðarinnleggið um 15% fyrir hvert tilfelli.
- Ný flokkun tekur gildi vegna frírra fitusýra (FFS). Reiknað verður faldmeðaltal mánaðar. Efri mörk fyrir 1. flokk er 1,1 og efri mörk fyrir 2 flokk er 1,8. Verðskerðing vegna FFS tekur þó ekki gildi fyrr en 1. janúar 2011 og verður þá 5% vegna 2. flokks og 15% vegna 3 flokks.

Frá og með 1. febrúar 2010 verða eftirfarandi breytingar á flokkun og greiðslum vegna A-mjólkur:

Reiknað er beint meðaltal mánaðar vegna líftölu vegna í stað þess að hver mæling gildi áður. Á móti eru mörk fyrir 1. flokk A færð niður í 25.000 fyrir meðaltalið í stað 40.000 hver einstök mæling. Greiðslur vegna A-mjólkur eru 2% af afurðastöðvaverði í stað þess að vera föst 1 króna á lítra. Er þar með búið að tengja greiðslur vegna A-mjólkur við verðbreytingar afurðastöðvaverðs. Flokkun vegna frírra fitusýra mun fyrst hafa áhrif á greiðslur vegna A-mjólkur frá og með 1. janúar 2011.

Flokkunarmörk, verðfellingar og A-greiðslur vegna hrámmjólkur eru skv. eftirfarandi töflu frá 1. febrúar 2010:

Gæðapáttur	Rannsóknartíðni	Flokkar	Mörk	Umbun og skerðing í % af afurðastöðvaverði
Frumutala <i>1000 frumur/ml</i>	1 sinni í viku, reiknast af faldmeðaltali mánaðar ¹	1A 1 2 3	- 220 221 - 400 401 - 500 501 -	+ 2% ² 0 -5% -18% ³
Líftala, Bactocan <i>1000 einingar/ml</i>	1 sinni í viku, einstök mæling gildir ⁴	1A 1 2 3 4	- 25 26 - 200 201 - 400 401 - 3000 3001 -	+ 2% ² 0 -16% -36% -60%
Lyfjaleifar ⁵	A.m.k. 1 sinni í mánuði	1A 1 2	Verður að standast kröfur um 1. fl. Engar mælanlegar leyfar Mælanlegar leyfar	+ 2% ² 0 -60%
Hitapólin líftala ⁶ <i>1000, einingar/ml</i>	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. - 5 6 - 25 26 -	+ 2% ² 0 0 0
Kuldapólin líftala ⁶ <i>1000 einingar/ml</i>	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. - 25 26 - 100 101 -	+ 2% ² 0 0 0
Líftala loftfælinna dvalargróa ⁶	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. Enginn vöxtur Vöxtur eftir 48-72 klst Vöxtur á fyrstu 48 klst	+ 2% ² 0 0 0
Lykt og bragð ⁶	Eftir þörfum	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. Engin prufa með lyktar-/bragðgalla Greinilegur lyktar-/bragðgalli Áberandi lyktar-/bragðgalli	+ 2% ² 0 0 0
Fríar fitusýrur ⁷	1 sinni í viku, reiknast af faldmeðaltali mánaðar	1A 1 2 3	Verður að standast kröfur um 1. fl. - 1,1 1,2 - 1,8 1,9 -	+ 2% ² 0 -5% -15%

¹ Reiknað er þriggja mánaða meðaltal vegna lágmarkskrafna en mánaðarmeðaltal vegna flokkunar.

² Innvígtað mjólk mánaðarins er A mjólk svo fremi að hún standist allar kröfur um 1A.

³ 18% (m.v. afurðast.verð) að jafnaði en ef flokkun verður þrjá mánuði í röð í 3. flokk þá verður verðskerðing fyrir þriðja mánuðinn 36% og ef flokkun verður fjóra mánuði í röð eða oftar í 3. flokk þá verðskerðist fjórði mánuðurinn og þeir mánuðir sem þar koma á eftir í þriðja flokki um 54%.

⁴ Einstök mæling gildir og verðfelling er miðuð við innlegg viðkomandi viku. Ef fleiri en ein reglubundin mæling er gerð í viðkomandi viku þá gildir lakari mælingin. Fyrir flokkun í A-mjólk er reiknað beint meðaltal mánaðarins.

⁵ Ef lyfjaleifar mælast í mjólk frá framleiðanda þá er innleggið ekki skráð í mjólkurstöð auk þess sem innlegg viðkomandi viku er verðfellt um 60% af afurðastöðvaverði.

⁶ Þar sem þessar mælingar eru gerðar.

⁷ Ný flokkun frá 1. febrúar 2010 einungis notuð til ráðgjafar til 31. desember 2010 en þá taka verðskerðingar gildi.